

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedynczego mk. 25

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5-6 po po
Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca.Dziś Premjera!
Sensacja!**CASINO**
Najwybitniejszy obraz sezonu!Dziś Premjera!
Sensacja!

„Tragedja Księżnej Gagarin”

Niezrównany pod względem treści i wykonania dramat życiowy w 6-ciu wielkich aktach.

W roli tytułowej
słynna ulubienica**MIA MAY**W roli tytułowej
słynna ulubienica

Początek przedstawień o godz. 4.15, w święta, soboty i niedziele o godz. 3-ej.

Passe-partout ważne tylko na pierwsze seanse.

Sala dobrze ogrzana.

Podziękowanie.

Składamy niniejszym podziękowanie I-mu i II-giemu Oddziałowi Straży Ogniowej za szybkie przybycie z pomocą przy poczyna-
jącym się pożarze naszej fabryki przy Aleji I Maja № 121, dzięki czemu fabryka została ocaloną.

DOM HANDLOWY
M. Sz. Herszenberg S-wie i Halberstadt.

Znajdujące się w Krakowie

**Hacele, Oliwa do skór,
Różne żelazo, Części wozów,**

będą sprzedane w drodze przetargu w Ekspozyturze Oddziału Likwidacji
Demobilu Wojskowego „Demat” w Krakowie, Stradom 14, gmach D.O.G.

Szczególne patrz: **„DEMABIL” zeszyt 14-ty.**

Termin składania ofert 14 grudnia 1921 r. 15762-1

Ostrzeżenie.

Wobec pojawienia się weksli z
moim podpisem, zawiadamiam wszyst-
kich zainteresowanych, że żadnych
weksli nie wystawiałem i niewystawiam,
a zatem podpisy te są fałszywe.

Majer Gittler,
Częstochowa.

324-1

**Poszukiwana
maszyna do liczenia**

firmy „Milioner”. Oferty sub. „L. 46”
do „Głosu Polskiego”. 797-2

Towarzystwo Miłośników Muzyki

DZIŚ, o g 8.30 w.

Wieczór muzyki kameralnej

Zespół T. M. M. pp. Minc,
Chasin, Gorfein i Bircbaum.Róża Benzełowa (fortepian).
W programie: Mozart, Franck.

Meksyk w Warszawie.

Onegdaj w sejmie odbyło się publiczne pranie brudnej bielizny, zdjętej z grzbietów endeckiej. Wyrok potępienia, rzuconego na posła Zamorskiego za jego naganę na Naczelnika państwa i na stronnictwo całe za bezczelną, niesłychaną taktikę polityczną, którą zabagnia całe nasze życie publiczne — oto finał, a może tylko węzły punkt akcji samoobrony zdrowej części społeczeństwa przeciw korupcji moralnej.

Meritum sprawy w krótkich słowach przedstawia się

tak: poseł Zamorski wydał broszurę, którą kolportował za granicą i w pracy swej w niesłychany i oszczerczy sposób napadał na obecnego Naczelnika państwa, Józefa Piłsudskiego, oraz na legiony. Nie będziemy tu nawet dla przykładu powtarzać najpi-
kantniejszych „rewelacji” p. Zamorskiego, są one bowiem jednym szeregiem świadomych kłamstw, obliczonych na wprowadzenie w błąd opinii i zło-
wienie jej na wędkę endeckiej ideologii.

P. Zamorski nie ograniczył

się na napisaniu broszury. Jako agitator wyjechał do Ameryki i tam na szeregu wieców dalej snuł nie swych oszczerstw, prowadząc akcję już nie tylko partyjną, anty-belwederską, ale wprost antypaństwową.

Nie jesteśmy zwolennikami jakichś szczególnych ustaw, któreby ochroniły cześć głowy państwa. We Francji na każdym kroku widzimy karykatury prezydenta republiki, a w każdym kabarecie wesół-
kowie wyśpiewują sobie o nim piosenki. Francuz uważa, że wcale to nie zmniejsza politycznego prestige'u powszechnie szanowanego prezydenta. Podobnie jest w Ameryce.

Gdy przed kilku dniami w Niemczech minister spraw wewnętrznych zawiesił wydawnictwo „Tägliche Rundschau”, reakcyjnego wielkiego dzien-
nika, za wydrukowanie artykułu o prezydencie dr. Wirth'cie, utrzymanego w tonie lekce-
ważącym i szyderczym, cała prasa, bez względu na kie-
runek, zaprotestowała przeciw tym sposobom walki politycz-
nej. „Tägliche Rundschau” natychmiast zostało zwolnione z pod zakazu.

Jeśli jednak przepisy kodeksu karnego są absolutnie wystarczające dla ochrony czoł-
prezydenta państwa, który może doprowadzić sędziom swej obrazy lub oszczerstwa, to w broszurze posła Zamorskiego widzimy nie tyle akt prywatnej obrazy, wiele akt polityczny, wymierzony przeciw państwu, nie przeciw prezy-
dentowi. Chodzi tu szczególnie o ustęp, w którym autor twierdzi, iż Piłsudski jest zamaskowanym komunistą, że w r. 1919 i 1920 podczas wojny z bolszewikami tajnie z nimi pertraktował, a nawet porozumiewał się w Warszawie

z ich specjalnym wysłannikiem, Marchlewskim.

Gdy podczas wojny we Francji wypłynęła na jaw sprawa „Bonnet Rouge”, Malvy i Cailloux, gdzie były momenty zdrady stanu, skandal polityczny przyjął zastraszające rozmiary. Jeśli pos. Zamorski zarzuca prezydentowi Rzeczypospolitej wprost zdradę stanu i to przed opinią Europy, drukowaniem słowem, to jest faktem, wprost wołającym o pomstę do nieba, że pos. Zamorski już nie odpoczywa w więzieniu za oskarżenie prezydenta Republiki o zdradę stanu absolutnie bez dowodów.

Oświadczenie ministra sprawiedliwości, iż z urzędu nie wytacza się skarg o obrazę Naczelnika państwa tylko ze względu na wyraźną wolę Piłsudskiego, który nie chce reagować na napaści osobiste, wcale nie jest wystarczające. Również nie wystarcza uchwała sejmowa o potępieniu polityki, uprawianej przez endecję i posła Zamorskiego wobec Naczelnika państwa.

Napastnicy znaleźli już swych obrońców. Dlatego też sprawa koniecznie musi znaleźć się przed krótkimi sądami, które dopiero doprowadzą do wyświe-
tlenia sprawy.

Bo oto pojawił się w „Rzeczypospolitej” list Adolfa Nowaczyńskiego, w którym autor raz jeszcze stwierdza, że Piłsudski podczas wojny polsko-bolszewickiej prowadził rokowania w Warszawie z bolszewikiem Marchlewskim. P. Nowaczyński powołuje się przy-
tem na świadectwo znanego literata Wacława Berenta.

Dla prasy endeckiej nic to nie znaczy, że p. Berent z oburzeniem protestuje i zadaje kłam słowom p. Nowaczyńskiego, jakoby kiedykolwiek mówił z nim wogóle o całej aferze, nic, że

p. Nowaczyński obecnie wykrętnie twierdzi, że omylił się co do osoby świadka, nie podaje natomiast innych dowodów, prócz plotek. Chodzi tylko o skandal, a skandal jest. Cel dopięty.

To jednak, co wystarcza agitatorom endeckim, nie może wystarczyć opinii publicznej. Trzeba raz wreszcie przeczyścić u nas atmosferę, trzeba wyzwoić kraj ze szpon kłamstwa i obłudy. Trzeba natychmiast powołać jakąś komisję sejmową, która zajmie się sprawą zarzutów i oszczerstw, wyświe-
tli treść rokowań z Marchlewskim, urwie wreszcie łeb hydrze podłości i podstęp.

Spadamy coraz niżej do poziomu jakiegoś Meksyku, gdzie wiecznie swarzą się i biją generalowie i przywódcy partii, a kraj pogrąża się w odmętach anarchii.

Nie chcemy być Meksykiem w Europie. Dość tego i dość endeckich band raubriterskich i ich przywódców Zamorskich.

Czesław Ottaszewski.

Chybiona próba odwetu.

(Telefonem z Warszawy)

Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia sejmu na ostat-
nim posiedzeniu postawiono wniosek (na-
gł) związku ludowo-narodowego w sprawie byłego ministra Bardia.

Znowu spodziewana jest gorąca dyskusja w tej kwestii, przyczem związek ludowo narodowy ma nadzieję na odwet za klęskę środowa. Nadzieje są jednak zdaje się pło-
ne, ponieważ przedszystkiem p. Bardel już nie jest posłem i klub PSL. niema zamiaru kruszyć kopii w jego obronie.

Czytajcie

„Kurjer Wieczorny”

Owoce udanej propagandy.

Co pisał „Morning Post”. — U gen. Zeligowskiego. — Sprawa Wilna. — „Jajeczne niewiasty Wilna”.

W szeregu wielkich pism angielskich, które po wyłączeniu dziennikarzy swych do Polski ogłaszała obecnie artykuły o naszym kraju wystąpiło obecnie „Morning Post”.
Imieniem tego wielkiego organu konserwatywnego, występującego stale w obronie Polski, bawił u nas członek tego redakcji p. Grant, nie z myślą dorywczo opisywania podróży, lecz zebrania pewnych informacji. Oczłosił estery listy. Pierwszy („Morning Post”, 24. X.) z Wilna nosił tytuł: „Most, czy mur?”, „Zeligowski jest duszą Wilna; zabrad mu tego oswo-bodźciele, byliby pozabawili je życia”. Późniejsza o zamierzonym jego wyjeździe sprawiła, że ludność postawiła strażę na wszy-stkich drogach, by go nie wypu-sciła. P. Grant go odwiedził i znalazł człowieka prostego, szcze-rego, otwartego, przypominają-cego szkockiego lairda. Posły-szał od niego słowa, które po-wierzam w skróceniu:

— W Anglii obwołano mnie bandytą. Wilno znało bandy-tów: niemców i bolszewików. Ja ani bandyta, ani polityk, lecz żołnierz. Gdy bolszewicy wydalili Wilno litwinom, my wileńscy, ja i moi żołnierze, wróciłem, by do tego nie dopuścić. I tu pozosta-niamy. Wilno samo sobą roz-porzadzi. Przekonaj się pan, jak ono polskie. Naszą tragedją, że tego nikt nie rozumie.

— Wierzę, — odpowiedział na dalsze pytanie — w federację Litwy z Polską. Dopiero jednak po utrwaleniu praw Kowna i Wilna na zasadzie równości. Nie godząc się w całości na pierwszą propozycję Hymansa, uważam, że dawała podstawę do rokowań; druga jego propozycja stawiała Wilno pod obcasem kowieńskim. Czyż Anglja nie rozumie własnego interesu? Kowno jest w re-kach niemieckich; niemieccy ofi-cerowie, broń, amunicja, niemiec-kie banki. Dołączcie Wilno, a zapewnie Niemcom dostęp do Rosji. Anglja winna rozważyć czy Wilno ma stać się mostem niemieckim do Rosji, czy też murem? Lecz tej ofiary godne pol-skie Wilno, „tak wielkopańskie w swych łachmanach i nędzy”.

lityczne, jak militarne. Jak może Anglja i jej rząd nie widzieć tych rzeczy?

I p. Grant kończy: „W pokor-ze przyznałem bohaterowi Wilna, że mi tem pytaniem nabił ówka”.

Drugi list p. Granta (25 X) no-si dziwny nagłówek: „Jajeczne nie-wiasty Wilna” (Vilna's Egg Lia-diess). Polacy — pisze, — mają urok, rozum i humor. Młodzież średnich i wyższych ster łączy pa-trjotyzm z krytycyzmem, i dostre-ga żywym i wrażliwym umysłem tak dobre, jak i złe strony. Ura-żona polityka angielską, garnie się wszakże do umysłowości angielskiej. „Lecz męska połowa Polski, nie-napastliwa i tolerancka, ma tę główną przywarę, spowodowaną niewolą, że byka nie chwytą wprost za rogi, ale lubi krążyć około za-gadnień, jakby wpięć chciała przejednać jakieś tajemnicze siły, nim się zabierze do ubicia sprawy. Trzeba było być dyplomata, gdy Niemcy rządili w Poznaniu, a ro-sjanie w Warszawie”.

Inaczej niewiasty. Te mają na-pastliwość i nietolerancję dusz, od-danych namiętnie sprawie — sprawie Polski. One w ciężkich czasach podtrzymywały płomień patryjotyz-mu. „Mielismy czterech tyranów”, — posyła p. Grant od profeso-ra krakowskiego, — „trzy preten-cje i niewiasty”. „Niewiasty pol-skie stanowią w Europie siłę po-tężniejszą i trwalszą niż armje”. Opisywany heroizm niewiast lwow-skich, co „nigdy Lwowa nie od-dadzą”, p. Grant dodaje, że mu tam powiedziano: „To nic. Zoba-czysz pan niewiasty wileńskie!” To samo mu powiedziano w Krakowie, gdy u p. Pustowskiego podziwiał Polkę, co się z bolszewikami dziel-nie parała. Zjechał w końcu do Wilna, do „grodu Judy”, co i Niemcom i bolszewikom okazały swą nieugiętość. Przydomek „ja-jecznych” zyskały, jajami ukamie-niowawszy pułk. Chardigny za je-go antypolskość. Nazajutrz resta-uracja wprowadziła nową potrawę: jajecznicę a la Chardigny! P. Grant podziwiał kompanję niewieścią, co walczyła jak lwice i straciła 60 za-bitych. Smutno patrzeć na nie-wiasty, parające się krwawym łre-dem. Lecz tej ofiary godne pol-skie Wilno, „tak wielkopańskie w swych łachmanach i nędzy”.

Kronika polityki polskiej

— W związku z notatkami, jakie się ukazały w prasie o rze-komaj zmianie na stanowisku kon-sula Rzeczypospolitej polskiej w Londynie, biuro pras. min. spraw zagranicznych komunikuje, że na stanowisku tem, które piastuje konsul II klasy pan Kazimierz Konierowski, żadne zmiany nie są przewidziane.

— Delegat francuski do spraw podziału mienia w Gdańsku p. Le-uvre wyjechał dnia 30 ub. miesiąca z Paryża do Gdańska.

— Dnia 3 b. m. wyleźda do Moskwy nowy chargé d'affaires Rzeczypospolitej p. Zygmunt Stefański.

— Przybył do Warszawy prze-wodniczący delegacji polskiej w komisji p. Calondera, p. Kazimierz Olszowski.

— Dowiadujemy się w ostatniej chwili, że rząd kowieński wydał rozkaz zwolnienia gen. Babiańskiego z pod straży.

Powrót premiera do Warszawy. (Telefonem).

Wczoraj powrócił do Warszawy premier Ponikowski i natychmiast rozpoczął urzędowanie, przyjmując przedewszystkiem cały szereg de-legacji, jak np. delegację zdemo-bilizowanych oficerów w osobach gen. Latoura i por. Bielińskiego, prezesa komisji reewakuacyjnej i specjalnej w Moskwie, p. A. Ol-szewskiego, nowego prezydenta Warszawy p. Stanisława Nowodwor-skiego, wreszcie delegację urzęd-ników w sprawie poprawy bytu.

O godz. 5 po poł. odbyło się w Belwederze pod przewodnictwem Naczelnika państwa posiedzenie rady ministrów.

Całe posiedzenie poświęcone było relacji p. Antoniego Olszew-skiego z prac komisji reewaku-acyjnej i specjalnej w Moskwie.

O godzinie 8 rada ministrów zebrała się ponownie, tym razem już w pałacu Namiestnikowskim pod przewodnictwem p. Ponikow-skiego. Rozważano bieżące sprawy.

Z komisji sejmowych.

Komisja konstytucyjna obradowała w dalszym ciągu nad projektem ustawy o zakresie dzia-łalności wła. z naczelnych. Przy-jęto art. 15 i 16 o zakresie dzia-łania każdego z ministrów. Roz-poczęto dyskusję nad art. 1 o zakresie działania min. spraw wewnętrznych, kwestję przydzie-lenia temu ministerstwu spraw wyznaniowych odesłano do za-opiniowania przez kluby.

Komisja skarbowo bud-żetowa zakończyła 2 i 3 czyta-nie ustawy o podatku przemy-słowym. Przyjęto wszystkie ar-tykuły od 13. Nowoprzjęty ar-tykuł końcowy upoważnia mini-strą skarbu do przedkładania prezydentowi Rzeczypospolitej umowy o charakterze międzyna-rodowym, z zawierającym postanowienia przeciwko tej ustawie. Ustawa ta obowiązywać będzie 2 lata 1922 i 1923 r.

Komisja wojskowa obra-dowała w dalszym ciągu nad projektem ustawy o prawach i obowiązkach oficerów wojsk pol-skich. Dyskusję przerwano nad art. 88, traktującym o nadaniu stopnia marszałka Polski.

Martyrologja repatriantów.

Z Charkowa donoszą: Sytuacja re-patriantów polskich staje się coraz gorsza w miarę pogarszania się sytuacji aprowizacyjnej i wzrastających chło-dów. Setki repatriantów przybyłych z prowincji czekają w ostatniej nędzy na transporty. Mieszkają oni w zniszc-zonych wagonach na stacjach. O jak-imś znośnym przytulisku niema mowy. Całe pożywienie stanowi pół funta chleba i licha zupa, wydawana przez

ukraińskie urzędy ewakuacyjne raz na-dzień. W barakach ewakuacyjnych brud-nie do opisania, choroby i robactwo. Bardzo wielu jeńców i byłych Interno-wanych, trzymany dotychczas w wię-zieniach, wypuszczają bez grosza i pra-wie nago. O pomocy społecznej niema mowy. Ostatniej nędzy ulżyły mogły społeczeństwo w kraju, przesyłając na ręce tutejszych przedstawicieli sumy potrzebne na utrzymanie i na zakup bielizny. Przyspieszoną repatriacją moż-naby przesyłać co pewien czas pociągi specjalne dla zebrania repatriantów, gdyż główną przyczyną opóźnień w wy-syłaniu nieszczęśliwych jest brak tabo-ra kolejowego. Jeżeli kraj nie zajmie się żywo sprawą repatriacji, zgina tu tysiące ludzi.

Skutki spadku kursu dolara.

KATOWICE, 1 grudnia. (Pat.) Z powodu naszego spadku kursu dolara na giełdzie berlińskiej, wśród spekulantów walutowych na G. Śląsku powstało wielkie zamieszanie. Daje się zauważyć wywós dolarów do Polski.

Powstanie antysowieckie na Ukrainie. Informacje ze źródeł pow-stańczych.

PARYŻ, 1 grudnia (AW) Ukraiń-skie biuro prasowe w Szwajcarii donosi o wyjeździe Trockiego na front ukraiński. Tocki rozkazał zrównać z ziemią wszystkie miastezka i wioski na terytorjum obje-tym powstaniem, mordować bez litości, buntując się la-ność.

Kozacy dońscy sprowadzeni dla usmierzania powstania odmawiają posłuszeństwa, przechodzą całemi oddziałami na stronę ukraińską. Od-działy powstańcze odkryły w okoli-cach Kijowa znaczne składy amunicji przygotowanej przez bolszewików dla użytku na froncie rumuńskim.

Oddziały pułkownika Matwie-ienki posuwają się dalej w rejonie Jekaterynosławia. Władze bolsze-wickie opuściły jakoby Kijów, gdzie powstańcy zorganizowali obywatel-ski komitet miejski.

Sztab armji powstańczej znadu-je się w Zytomierzu. Ruch pow-stańców rozszerza się w okręgu kubańskim. Czynniki, które dotąd dążyły do federacji z Rosją oświad-czają się obecnie za oddzielną re-publikę ukraińską.

Straszny głód w Rosji.

Sytuacja w gub. Carycyńskiej pogarsza się z każdym dniem. Lo-kalne komitety pomocy głodnym nie mają środków nawet dla za-bezpieczenia przytułków dziecin-nych, wobec czego dzieci nie o-trzymują jedzenia czasem po pięć dni. Dużo dzieci uciekło w poszu-kiwaniu pożywienia i dotąd nie powróciło. Z mniejszych miast i miasteczek nadchodzą codziennie krótkie i suche deszcze, rysujące stan rozpaczliwy. Wielu ludzi traci rozsadek, otrzymując mniej obilo-ści chleba. W lecie ludność od-zywiwała się kretami i myszami. Obecnie jedzą koty i zdechlinę. Zbierają kości wszelkich zwierząt i gotują zupę. Odzywają się też trawą-regalką, którą jedzą wyłącznie wielbłądy. Głodne matki sta-rają się wszelkimi sposobami po-zbyć się dzieci.

Kosztowności lombardu państwowego w Piotrogradzie.

W Piotrogradzie istniał przed woj-ną jeszcze i działał nawet za czasów Kiereńszczyzny lombard państwowy, t. zw. „Ssudnaja kassa”, gdzie można było zastawić złoto, srebro, brylanty i inne kosztowności. Wiele bardzo osób zastawiało tam swoje rzeczy dro-gocenne nie tylko dla otrzymania za nie pieniędzy, lecz dla pewnego i niezbyt kosztownego przechowania. Tak też zrobiło wiele rodzin polskich z krasów wschodnich na początku wojny, oba-wiając się narazić swoje kosztowności na wpływy wypadków wojennych.

W czasie kiereńszczyzny, kiedy była obawa, że wojska niemieckie zaj-mą Piotrogród, cały prawie skarbiec lombardu tego został zaladowany na okręt. Dziwnym zbiegiem okoliczności zawitał on z bogactwami wywiezionymi aż do portu Jajmatyckiego, Cattaro. W misji rosyjskiej, bawiącej w War-szawie przed przybyciem przedsta-wicielstwa sowieckiego, a rezydującej w hotelu Bristol był szczegółowy spis tych kosztowności, które zostały zło-żone z okrętu w Cattaro. Niektórzy z zainteresowanych znajdowali w tym spisie i numera swoich zastawów. Mijała ta gotowa była przyoparciu

ze strony naszego ministerjum spraw zagranicznych poczynić odpowiednie starania i po uiszczeniu należnej sumy zastawnej, zwrócić przedmioty właścicielom kwitów lombardu piotrogrodzkiego.

W tym czasie przyjechało przed-stawicielstwo sowieckie. Ministerjum spraw zagranicznych przerwało wów-czas stosunki z naszą emigracją.

Niewątpliwie, pożądanem byłoby ze strony czynników miarodajnych, roz-począć pertraktacje przez placówki pol-skie o zwrot mienia polskiego lombar-dowanego w Cattaro. O ile akcja ta nie zostanie przeprowadzona w tempie przyspieszonym, to kola zainteresowa-ne żywią obawę, że późniejsze starania mogą być już spóźnione, tymbardziej, że akcja emigracji rosyjskiej pochłania wielkie sumy.

Chiny się emancypują.

WASZYNGTON, 1 grudnia (AW) Delegacja chińska zażądała dziś wycofanie cudzoziemskich oddziałów wojskowych z całego terytorjum republiki Chińskiej.

Delegacja japońska oświadczy-ła gotowość wykonania tego, jeże-li Chiny udowodnią należyte po-szanowanie sytuacji w kraju i je-żeli zagwarantują bezpieczeństwo obywateli cudzoziemskich. Delega-cja japońska zastrzegła sobie jed-nak prawo utrzymywania wojsk w Mandżurji celem ochrony tamtej-szych kolei żelaznych.

Rokowania chińsko-japońskie w Wa-szyngtonie.

WASZYNGTON, 1 grudnia (AW) Na skutek propozycji Hughesa i Balfoura delegacja chińska i ja-pońska zgodziły się na załatwie-nie kwestji Szantungu i Kiau-Czau w drodze roko-wań bezpośrednich.

Pierwsze posiedzenie delegacji, odbędzie się jutro.

Francja nie wierzy w konferencję.

PARYŻ, 1 grudnia. (AW). Ko-respondent nasz donosi, iż w ko-lach miarodajnych ustala się opinia nie rokująca z konferencji waszyng-tonskiej rezultatów większej do-niosłości.

Nadmierna ustepliwość i har-monja wszystkich uczestników zdaje się zwiastować wyniki bardzo nikłe.

Stanowisko Brianda na konfe-rencji uważane jest za niesłychanie zręczne. Pochwalają je nawet nie-kóre wielkie organy prasy anglijskiej.

Nowiny w kilku słowach.

... Korespondent „Chic. Trib.” do-nosi, że konferencja waszyngtońska skończy się przed dn. 15 grudnia.

... Przebywający od dłuższego cza-su w Berlinie Krasin odbył prywatną konferencję z kanclerzem Wirthem.

... „Ekonom. Żywni” donosi, że w Baku zostały zwrócone prawnym właścicielom, wszystkie drobne przedsię-biorstwa przemysłowe.

... „Rosta” podaje, że w wołnar-skim i ryskim powiatach odbyły się ma-sowe aresztowania komunistów. Wszy-skiego aresztowano 70 osób.

... Odesk port będzie funkcyjono-wał i w zimie. Obsługiwać go będzie lodolamacz „Stalin”.

... Z Helsingforsu donoszą o zbroj-nem zajęciu Petrozawodzka przez po-wstańców wsch. Karelii.

... „Izwiestja” moskiewskie komu-nikują o wzmożonym ruchu powstań-czym w powiecie tarczyckim na Bia-lorusi.

... W Buenos-Ayres odbyło się ot-warcie wszechamerykańskiego kongre-su pocztowego.

... Były prezes czerezwyczałki w Moskwie, Messing otrzymał nominac-je na takie stanowisko w Piotrogradzie, a jednocześnie został przedstawicielem wszechr. Czerwonego Krzyża w okrę-gu piotrogrodzkim.

... Rząd sowiecki zniósł upaństwo-wienie wszystkich domów w Rosji sow- z wyjątkiem zajętych przez instytucje państwowe i komunalne.

... W skład senatu belgijskiego weszło 75 katolików, 28 liberalów i 22 socjalistów.

... Wskutek braku surowców wię-ksze fabryki w Włodzimierzu i Jarosła-wiu stanęły.

Realizacja uchwały genewskiej.

Delegat niemiecki o rokowaniach.

BERLIN, 1 grudnia. (Pat.) Nie-miecki pełnomocnik dla rokowań gospodarczych polsko-niemieckich b. minister Schiffer oświadczył w sprawie rokowań gospodarczych co następuje: Rokowania niemiecko-polskie w Genewie nie wydały wprawdzie jeszcze wyników rze-czowych, ponieważ dopiero pod-komisja ma odbyć szczegółowe rozpatrzenie poszczególnych pro-blemów, zawierających w sobie wielki trud. Jednakże dotychczasowe obrady przyszykowały grunt do dalszej konferencji. Osobistość prezy-denta Calondera i jego dążenie do zupełnej bezstronności uznane zostały przez obie strony.

Rokowania polsko-niemieckie. Udział hr. Oppersdorfa.

KATOWICE, 1 grudnia. (A.W.). Według dzienników niemieckich przybył do Opola hr. Oppersdorf, który ma wziąć udział w rokowa-niach gospodarczych polsko-nie-mieckich.

Podróż inspekcyjna komisji granicznej.

KATOWICE, 1 grudnia. (A.W.). Komisja graniczna odbyła w sobotę podróż inspekcyjną wzdłuż nowej granicy od Łukasina do Gliwic, ba-dając po drodze stan gruntów i osad górniczych i robotniczych, le-żących nad granicą. Członkowie komisji zbierali rozmaite informacje od właścicieli gruntów i robotników.

Delegaci w Katowicach.

KATOWICE, 1 grudnia. (Pat.) Do Katowic przybył niektórzy polscy i niemieccy członkowie podkomisji do rokowań gospodar-czych. Rokowania rozpoczną się 9 grudnia.

Demonstracje niemieckie w Raciborzu.

KATOWICE, 1-go grudnia. (AW) „Gazeta Ludowa” donosi, że w Raciborzu Niemcy urządzili demonstrację przeciwko sprowadzeniu wojsk francuskich do miasta. Wojsko rozpedziło demon-strantów.

O wojny import na Górnym Śląsku.

KATOWICE, 1 grudnia (AW) „Gazeta Robotnicza” donosi, że na skutek protestu kół przemysło-wych i handlowych przeciwko za-kazowi wywozu niektórych towa-rów do Polski, niemiecki urząd spraw zagranicznych wydał polecenie nie czynienia trudności przy eksporcie maszyn i narzędzi rolni-czych oraz wszelkich towarów i artykułów znajdujących zastosowa-nie w uprawie roli, z wyjątkiem jednakże nawozów sztucznych.

Równocześnie zostaje uchylony zakaz wywozu narzędzi i artyku-łów do budowy dróg i mostów o-raz dla kolei, nie wyjąwszy wag-onów i parowozów.

Liga narodów o wszechświatowej sytuacji finansowej.

„Siedzielnia” streszcza wyniki zeszłorocznej konferencji finansowej w Brukseli, zawarte w trzech obszernych tomach sprawozdań.

Liga narodów dzieli wszystkie państwa na trzy kategorie: 1) państwa wojnujące w Europie, 2) państwa neutralne w Europie i 3) państwa poza europejskie. Wychodzą z tego założenia autorowie książek podają bogaty materiał, dotyczący długów państwowych, budżetu, pieniędzy obiegowych, cen

towarów i t. p. w różnych państwach. Długi państwowe wzrosły nadzwyczajnie w takich państwach, jak Niemcy, Belgja, Bułgaria, Francja, Anglja, Grecja, Włochy i Portugalja; w dniu 31 grudnia r. 1919 ogólna suma zobowiązań wymienionych państw wynosiła 155 miliardów dolarów, gdy w r. 1913 — tylko 17 miliardów. Następująca tablica ilustruje wzrost długów państwowych (wewnętrznych i zewnętrznych):

Państwa	Jedn. monet.	31/XII 18 r.	31/XII 19 r.	Zwiększ. dług. w porówn. 1913 r.
Niemcy	Marka	5,16	197,00	191,89
Belgja	Frank	4,83	10,59	14,96
Bułgaria	Lew	0,90	6,06	4,16
Francja	Frank	33,64	219,39	185,75
Anglja	Funt szteri.	0,71	7,88	7,17
Grecja	Drachma	1,22	8,24	2,02
Włochy	Lir	15,07	84,13	69,06
Portugalja	Milrejs	0,56	1,71	1,15
Austrja	Korona	12,47	78,80	66,33
Węgry	Korona	8,28	28,88	30,42

Europa wina jest Stanom Zjednoczonym około 11 miliardów dolarów; z tego Francja — 33,68 miliardów fr. i Anglja — 1,28 miliardów funtów szteri. Państwa neutralne nie uniknęły tego samego losu. Wzrost cen w tych państwach przyjął tak zastraszające rozmiary, że musiały się w to wdać rządy, asygnując odpowiednie subsydja. Przytoczona tablica ilustruje wzrost długów w państwach neutralnych (w miliardach):

Państwa	Jedn. monet.	31/XII 18 r.	31/XII 19 r.	Zwiększ. dług. w por. z 1913 r.
Danja	Korona	0,34	0,98	0,59
Hiszpanja	Peseta	9,56	12,01	2,45
Holandja	Floren	1,16	2,76	1,60
Norwegja	Korona	0,36	1,02	0,66
Szwecja	Korona	0,65	1,57	0,92
Szwajcaria	Frank	1,71	2,70	0,99

W państwach leżących poza Europą również się zwiększyły długi państwowe, co ilustruje przytoczona tablica:

Państwa	Budżet na r.	Jedn. mon.	Deficyt	W % def. od. roczn.
Niemcy	1920 21	Marka	24,12	46
Belgja	1920	Frank	5,56	69
Francja	1920	Frank	28,25	37
Włochy	1919 20	Lir	18,93	67
Danja	1918 19	Korona	0,84	39
Hiszpanja	1920 21	Peseta	2,40	33
Holandja	1920	Floren	0,72	15
Szwajcaria	1920	Frank	0,60	37
Japonja	1920 21	Jena	0,20	17

W przeliczonych państwach powiększyły się tylko długi wewnętrzne, natomiast zewnętrzne zmniejszyły się.

W przeliczonych państwach powiększyły się tylko długi wewnętrzne, natomiast zewnętrzne zmniejszyły się.

Projekt uzdrowienia stosunków walutowych w Europie.

W najbliższym czasie ma być w komisji budżetowo-skarbowej w sejmie rozpatrywany projekt uzdrowienia stosunków walutowych w Europie, proponowany przez finansistę amerykańskiego Vanderlipa.

Vanderlip proponuje utworzenie banku rezerwy złota dla państw Europy środkowej z kapitałem jednego miljaru dolarów w złocie.

Dalej Vanderlip stwierdza, że ta reforma nie wyrówna budżetów państw, które mają nadmierne wydatki, a niedostateczne podatki, jednakże da trwałą pomoc tym państwom, których waluta leci niestannie na łeb.

Zrealizowanie planu założenia banku widzi Vanderlip w założeniu banku akcyjnego pod opieką ligi narodów. Akcje glosiłyby na 100 dolarów w złocie, a ponieważ Ameryka posiada dużo wolnego złota, więc prawdopodobnie ogromna większość akcji poszłaby za ocean.

W każdym kraju powstałaby na oficjalne zaproszenie filja narodowa banku rezerwy złota, któraby interesowała się specjalnie danem państwem. Bank udzielałby pożyczek na zabezpieczenie krótkoterminowe, 60-cio lub najwyżej 90-dniowe, w postaci weksla handlowego, wyso-

kości 150 proc. pożyczki. Stopa dyskontowa banku byłaby oznaczona przez dyrektorów banków narodowych. Zyski banku nie mogą wynosić więcej niż 8 proc. Vanderlip twierdzi, iż tak wielka rezerwa złota uzdrowi stosunki i wprowadzi równowagę do stosunków między narodowych, przyczyniając się do uzdrowienia handlu i przemysłu pomiędzy państwami.

Złoto otrzymane od bolszewików.

Przywiezione z Moskwy przez specjalną komisję złoto, wypłacone przez rząd sowiecki na podstawie traktatu ryskiego, spakowane jest w 101 skrzynkach, z których najmniejsza waży 8 pudów; waga całego ładunku wynosi 400 pudów. Wpłacone nam złoto składa się częściowo z bizuterji, częściowo z łomu złotego; ilość monet złotych jest stosunkowo nieznaczna. — W kilku skrzynkach znajdują się brylanty i kamienie kosztowne.

Wartość wypłaconego Polsce przez sowieki złota w przeliczeniu na obecny kurs marek wynosi około 50 miliardów marek polskich.

Otrzymane od rządu sowieckiego złoto, będące częścią złota z zapasów b. Banku Państwa, oraz pierwszą ratą za tabor kolejowy, złożone zostało w specjalnym skarben P. K. K. P.

Kronika ekonomiczna.

* Czesko-łotewskie towarzystwo handlowe. „Bohemja” komunikuje o przybyciu do Pragi przedstawicieli banków polskich w celu utworzenia w porozumieniu z miejscowymi bankami czesko-polskiego tow. handlowego.

* Cukier na rynku czesko-słowackim. Wczesne mrozy w Czecho-słowacji wywołały niebezpieczeństwo zamarnięcia rzek, co wstrzymałoby dostawę cukru do Hamburga. Nie można jeszcze dokładnie ustalić ilości wyprodukowanego cukru; wynosi ona mniej więcej 6.250.000 funt. Codzienne sprzedaje się do 170 wagonów cukru, a ilość ta ma być jeszcze powiększona. Najpoważniejszym odbiorcą jest Anglja. Wysłano również większą partję do Konstantynopola. Nadprodukcja cukru czeskiego będzie sprzedana do marca r. p.

* Budżet litewski. Rząd litewski przedłożył sejmowi budżet na rok 1921; dochody wynoszą 272 milionów mk., a wydatki — 885 milionów. Niedobór ma pokryć pożyczka państwowa.

* Podrożenie żelaza i ciężki przemysł austriacki. Austriacki przemysł ciężki, pracujący dwie trzecie na eksport odozwa brak żelaza, ponieważ dzięki niskim kursowi waluty wytrzymuje konkurencję na rynkach zagranicznych i pracone bardzo intensywnie. Dotąd używano głównie żelazo miejscowe, lub niemieckie, ponieważ czesko-słowackie kosztowało dwa razy drożej. Obecnie jednak, kiedy w Niemczech przewidywana jest znaczna podwyżka cen węgla i żelaza, a w Austrii od 1 grudnia będzie obowiązywała nowa taryfa kolejowa — cena żelaza znów znacznie wzrosnie.

* Wszechświatowe zbiory bawełny. Związek amerykański producentów bawełny oblicza, że tegoroczne zbiory dały 6,48 milj. hel.

* Papier z bambusu. Według The World's Paper Trade Review z dnia 28 go października 1921 r. — fabryka papieru Thos Nelson & Sons w Kalkucie przeprowadziła szereg prób, mających na celu przygotowanie papieru z bambusu. Próby powyższe nwieńczono zostały doskonałym rezultatem: otrzymano papier lekki, ale tak mocny i w tak dobrym gatunku, iż bezwzględnie zaczęto go używać do drukowania Pisma Świętego.

Olbrzymie zapasy najrozmaitszych gatunków drzewa w Indiach rokuja tam przemysłowi papierniczemu najświetniejszą przyszłość.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Gotówka.
Dolary Stan. Zjed. 5400—5500
Franki fr. 240—252
Marki niem. 15,50—14,75
Ruble carskie à 500—190.

Czeki i wpłaty.
Belgja 232,50.
Berlin 15,50—15,75—15,25
Gdańsk 15,50—15,25.
Londyn 13650—14000—13600.
Nowy Jork 5440—5490.
Paryż 240—244.
Praga 38.
Wiedeń 44—42,50.

Listy zastawne.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 rubli 287,50—285,50.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 marek 90,90—91.
5 proc. listy zast. m. Warszawy 290—287—292.
6 proc. oblig. m. Warszawy 1915-16 r. 245.
6 proc. oblig. m. Warszawy 1917 r. 115,75.

Akcje.
Bank Handl. w Warsz. 1825—1850 1840.
Bank dla handlu i przemysłu 2925
Bank Kred. Warsz. 2700—2750.
Bank Zjed. Ziem. polsk. 925.

Robotnicy wobec kryzysu w przemyśle.

Rezolucja konferencji zarządów związków zawodowych.

(r) Onegdaj w lokalu okręgowej komisji związków zawodowych, Dzielna 44, odbyła się konferencja zarządów związków zawodowych, wchodzących w skład okręgowej komisji.

Po odczytaniu protokołu, z poprzedniej konferencji, przystąpiono do omówienia sprawy bezrobocia w przemyśle.

Referent wskazał na ujemne skutki obecnego ustroju kapitalistycznego i na to, że przesilenie przemysłowe, oarębno nietylko Polskę, lecz niemal świat cały.

Nawiązując do obecnych stosunków lokalnych, mówca zaznaczył, że w samym okręgu łódzkim liczba bezrobotnych, skutkiem obecnego przesilenia przemysłowego, sięga przeszło 60 tysięcy. Pozostali robotnicy pracują od 4 — 2 dni w tygodniu.

Zdaniem mówcy ciężary przesilenia winni ponosić przemysłowcy, którzy nie spieszą się z obniżeniem cen towarów, jak również rząd, który podobną gospodarkę aprobuje.

W sprawie tej zabierało głos wielu mówców. W rezultacie jednogłośnie przyjęto następującą rezolucję, w której konferencja stawia następujące żądania pod adresem sejmu, rządu i przemysłowców:

1) **Niezwłoczne uruchomienie fabryk,** których pro-

dukcja, pod kontrola związków zawodowych, do czasu uregulowania się stosunków zewnętrznych, winna być użyta na potrzeby wewnętrzne kraju.

2) **Niewydalanie z fabryk robotników,** dotychczasowo zatrudnionych.

3) **Dla pozostałej części bezrobotnych,** których nie zdoła zatrudnić przemysł, rząd winien uruchomić roboty publiczne.

4) **W razie niezrealizowania powyższych postulatów** klasa robotnicza domaga się wydawania państwowych zapomóg dla bezrobotnych, w wysokości przeciętnej płacy robotniczej.

Ze względu na powyższe, konferencja postanawia

w dniu 4 grudnia urządzić demonstrację i wlec, poparty przez całą klasę robotniczą.

W sprawie projektów ustaw wyjątkowych, które sżykuje sejm przyjęto rezolucję następującą:

Konferencja postanawia:

1) **Jaknajenergiczniej wystąpić przeciwko nowemu zamachowi szyczącemu się w sejmie;**

2) **W razie potrzeby wezwać klasę robotniczą do bezwzględnej walki.**

Cukier 18900.
Drzewo 1425.
Węgiel 15300.
Lilpop 2800—2850.
Ostrowiec 4575—4600.
Rudzki 1800—1900.
Starachowice 4100—4225—4190.
Żyrardów 54000—55000.
Borkowski 1125—1150.
Zegluga 1550—1500.
Pruszków 510.
Polska nafta 2025—1850—2000.

Makuchy iniane w Warsz. mk. 8000.
Groch, fasola, franco stacja załadowania mk. 14.200.
Jęczmień w Warszawie mk. 8100.

Bawełna.
BREMA, 30 listop. Bawełna 109,10.
Papiery rosyjskie.
LONDYN, 30 listopada. Baku 21,55, Lijanosow 345, Lenaft 272.

Z czarnej giełdy warszawskiej.

Na nieurzędowej giełdzie warszawskiej wczoraj notowania były następujące:

Dolary 5400.
Funt 14500.
Franki 260.
Marki niem. 16.
Ruble złote 154000.
Ruble srebrne 850.
Bilon srebrny 550.

Łódzka giełda nieurzędowa.

Na wczorajszej czarnej giełdzie w Łodzi panowała tendencja dla marek niemieckich mocniejsza, dla dolarów słabsza, dla pozostałych walut bez zmiany. Kursy kształtowały się następująco:

Giełda zbożowo-towarowa.

Warszawa, 1 grudnia b. r.
Żyto franco stacja załadowania mk. 7730.
Pszonica franco stacja załadowania mk. 12.610.
Owies w Warszawie mk. 8600—8700.
Otręby żytnie w Warszawie 4900.
Kasza jęczmienna franco młyn z workiem mk. 15.100.

Objęcie kolei gdańskiej przez Polskę.

Wczoraj nastąpiło objęcie kolei gdańskiej przez Polskę. W budynku dyrekcji kolejowej zebrali się dotychczasowi urzędnicy kolejowi w m. Gdańsku, do których przemówił dyrektor dr. Wróbel z Warszawy. W mowie swej dr. Wróbel zaznaczył, że państwo polskie starać się będzie traktować urzędników gdańskich, przechodzących do służby polskiej, pod każdym względem narówni z urzędnikami polakami. Następnie zabrał głos prezes dyrekcji kol. p. Czarnowski; wskazał on na fakt nawiązania przez podpisanie umowy gospodarczej sąsiedzko-przyjaznych stosunków z Polską i Gdańskiem. Państwo polskie wymagać będzie od urzędników sumiennego wypełniania obowiązków, a gwarantuje im identyczne traktowanie z urzędnikami polakami. (PAT).

Kalendarze

selektne, terminowe, humorystyczne i bloki sprzedaje po niskich cenach
Biuro Dzienników W. Gajewskiego
Piotrkowska 103, Tel. 11-25 w podwórzu.
Przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia do wszystkich pism po cenach redakcyjnych. 365-9

„Redactoria”
Łódź, Kilińskiego (Widzewska) Nr. 83, I p., front
Godziny przyjęć od 4—6 po poł. —

Specjalistai redagują wszelkiego rodzaju prace, wchodzące w zakres literacki, reklamowy i handlowy.

Sprawozdania i memoriały. — Statuty związków zawodowych, zrzeszeń kulturalnych i kooperatyw. — Referaty naukowe i literackie

Tłumaczenia i korespondencja w językach: polskim, francuskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim, rumuńskim, włoskim, hiszpańskim i in.

Opracowanie książek i broszur. Kosztorysy wydawnictw. **Porady w sprawach literackich.** Koregowanie rękopisów. **Reklama.** Przyjmuje się również zamówienia listowne. Dyktrecja zapewniona.

Jedyny w Łodzi dziennik popołudniowy

„Kurier Wieczorny”

wychodzi o godz. 4-tej popoł.

i podaje najświeższe wiadomości telegraficzne i telefoniczne, notowania giełdowe z tego samego dnia, artykuły polityczne, wywiady w sprawach miejskich, bogaty dział informacji ogólnych, sprawozdania sądowe, wrażenia z posiedzeń rady miejskiej, stałą rubrykę wieści z Rosji, feljetyony satyryczne, nowela.

Posiadając dobrze zorganizowaną służbę informacyjną, oraz własnych korespondentów,

„Kurier Wieczorny”

podawaniem wiadomościami wyprzedza o dwanaście godzin inne dzienniki łódzkie, dając czytelnikowi część informacji, która, nie tylko w prasie miejscowej, ale i stołecznej, ukazują się dopiero następnego dnia rano.

W przeciągu miesięcznego zaledwie istnienia swego

„Kurier Wieczorny”

zdobył sobie wielkie uznanie czytającej publiczności i stał się drugim, po „Głosie Polskim”, pod względem nakładu, piśmie codziennym w Łodzi.

Jako pismo, wiadomościami swymi, oraz sposobem ich podawania, odpowiadające charakterowi wielkomięjskich dzienników,

„Kurier Wieczorny”

musi stać się potrzebą każdego, kto interesuje się wszelkimi przejawami naszego życia współczesnego i trzymać chce rękę na jego pulsie

„Kurier Wieczorny”

jest przytem wszystkim najtańszym dziennikiem w Łodzi, a więc i dla wszystkich dostępnym. Cena jego wynosi bowiem

marek 15 za egzemplarz.

Kino „POPULARNE”

Konstantynowska № 16.

Od dziś i dni następnych:

UWAGA: Obraz powyższy wraz z monopolem na całą Polskę, Galicję i Litwę jest własnością Biura Kinetomatogr. „Sila” w Warszawie, Dzielna 4.

„Nowa Palestyna”

Obraz został zdjęty z natury w roku 1920-1921.

1. Jerozolima. Pomnik Absaloma i grobowiec Zacharjasza. Mur westchnień w dniu 9 Aba. Machabeusz. Grobowiec Rachel. 2. Dom Harzia. Obróbka gruntów w fundacji narodowej. Mogiła Nettersa. 3. Galilea. Haifa. Carmel Kolej żelazna. Góra Tabor. Zuniwa nad brzegiem Jordanu. Mogiła Rambama. Nowi koloniści z Polski. 4. Żydowskie legiony w Palestynie.

ŻABOTYŃSKI, twórca legionów. Pułkownik Peterson. Cwiczenia wojskowe. Żydowski 89 batalion. Ojciec z 12-ma synami ochotnikami w legionach żydowskich. Pośląg żydowski. Bitwa warta na stacji. Żołnierze żydowscy przy fortecy Barkochby. Cmentarz żołnierski w Jerozolimie. Profesor WEIZMAN z małżonką na placu uniwersyteckim. Święto spotkania Machabeuszów. Wice burmistrz Jerozolimy Dawid Jellin. Oważyne przyjęcie SIR HERBERTA SAMUELA w Jerozolimie i Jafie

Obraz powyższy będzie demonstrowany ze śpiewami i z udziałem całego chóru, składającego się z 20 osób pod kierunkiem znanego tenora i ulubieńca miasta Łodzi, p. B. ABELMANA.

Sala Filharmonji

Dzielna 18.

W sobotę, d. 3 grudnia r. b. od godz. 8 wiecz. do rana odbędzie się

Wielki Koncert-Raut

na rzecz „Domu Sierot” przy ul. Pomorskiej 91, przy łaskawym współdziałaniu artystów teatru Miejskiego, teatru Niemieckiego, oraz teatru „Scala”. Po części koncertowej—tańce do rana. Wykwintny bufet — różne niespodzianki.

Ogłoszenia drobne

AAA. Kursy buchalteryjne, Pusta 15 m. 6. Nauki handlowe. Kursy stenografji, arytmetyki, pisma pięknego i pisanja na maszynie. 744-4
Kupuje meble dywany, garderobę, futra, maszyny do szycia. Plac najlepší. Wajrajah, Benedykta № 19-428-10
Kuszerka Pipkowa ul. Piotrkowska 132 m. 14 dla pań przyjezdnych pokój. 779-10
Dwa pokoje wraz z meblami w centrum do odaptowania natychmiast. Oferty pod lit. „E” do „Głosu”. 837-1
Francuskiego udzielam. Nawrot 8 m. 3, między g. 7-8. 734-3

Fortepian Bechsteina № 106089 prawie nowy do sprzedania. Właściciel: ul. Piotrkowska 89, „Bristol”. 83-2
Książki, encyklopedje, dzieła klasyczne kupuje Z. Tuwim, ul. Piotrkowska 17, drugie podwórko, m. 30. 722-3
Karakulowy sak damski okazujnie do sprzedania. Dom Handlowy A. Frydrych, Dzielna 20.
Kosy muzyki gry na fortepianie, udziela uczenia Instytutu muzycznego. Kilińskiego 123 miesz. 48. 853-1
M. Kaloeki, stud. polit. gdańskiej, udziela lekcji z matematyki, fizyki i łaciny. Zastąpił rodzinę od 5-7. Cegielniana 61, u p-stwa Aron. 729-2
Potrzebne zaraz użycie do ręcznego haftu oraz zdolna do roboty „filiet”. Benedykta № 22, m. 16 Sosińska. 716-3

Młoda inteligentna osoba poszukuje jakiegokolwiek zajęcia w godz. od 19-23-ej. Oferty do „Głosu” sub „E. K.” 26-1
Okazyjnie do sprzedania instrzana bielniarka i otomana. Zgłaszac się do zakładu fotograficznego „ABC” Kilińskiego 135. Zgłaszac się między 3-5 pp. 816-2
Polka inteligentna starsza, mająca kilka pokoi z kuchnią dobrze umeblowanych pragnie wstąpić w związek małżeński z inteligentnym starszym człowiekiem dobranej sytuacji. Oferty do „Głosu” dla „H. M.”
Pokój umeblowany z utrzymaniem jest do wynajęcia. Ul. 6-go Sierpnia 18 m. 3. 846-1
Potrzebne zaraz użycie do ręcznego haftu oraz zdolna do roboty „filiet”. Benedykta № 22, m. 16 Sosińska. 716-3

Pokój dla jednej lub dwóch osób do wynajęcia; może być z utrzymaniem. Wólczańska 168, od 5-7, lewa strona, parter. 820-1
Poszukuje się panny do zakładu fotograficznego „A B C” Kilińskiego 135. Zgłaszac się między 3-5 pp. 817-2
Poszukuję doświadczonego agenta za dobrem wynagrodzeniem. S. Kaczmarski, ul. Słowińska 18 m. 39. 773-3
Przeznaki sklep z urządzeniem i mieszkaniem do sprzedania zaraz. Wiadomość: ul. Nowo-Pabjanicka № 7. 836-1
Sprzedam maszynę do szycia w dobrym stanie i skrzypec. Ul. Juliusza 27 m. 45. 841-1
Skradziono kartę urlopową, na imię Jana Stanisławska, wydaną w Łodzi. 732-3

Sklep-pracownia trykotażu z obszerną wyrobioną klijentelą z powodu wyjazdu zaraz do odświeżenia. Ul. Kilińskiego 146. Okazja dla pochozozarzy. 823-3
Weksel na sumę 87 tys. w mk. Wystawca M. Kozek na zlecenie B. Muszkowicza platny w Kutnie dnia 22 grudnia br. z żyrem A. L. Dąba zgubiony. Zostaje unieważniony. Ostrzeżenie przed kupnem takowego. Znalazca proszony jest zwrócić za wynagrodzeniem u J. Mazia Miłsza 56. 737-3
Zaginiona indeks uniwersytecki i matrykula, wydane na imię stud. Uniw. Warsz. Rapaporta Szymona L. alb. 2331. 35-5
Zaginiona pięć rasowy szpilki biały. Zwrócić za wynagrodzeniem: Kilińskiego № 196, Borna. 733-3

Zgubiono koncesję sklepu spożywczego, na imię Emilji Stejnske. — 1
Zagubiona dokumenty: Bronowicz Jakób zgubił kartę powołania rocz. 1795 wyd. w Kutnie. — 3
Gryczkowski Izak, uczeń VII-ej klasy Wyższej Szkoły Realnej, Dalej-na 58, zgubił matrykulę. 803-3
Guchole Rudolf zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 765-3
Wnieciak Bolesław zgubił kartę urlopową rocz. 1906, wyd. w Łodzi 76-3
Jamicki Władysław zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 774-3
Lipszyo Abram zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 794-3

Klierman Mojżesz zgubił paszport polski, wyd. w Łodzi. 772-3
Nachbin Fajga Perla zgubiła dowód osobisty wyd. w Raciażu 694-3
Pawłoki Józef zgubił kartę bezterminowego urlopu rocz. 1893, wyd. w Brześciu. 819-3
Pozenfeld Pinkus Henoch zgubił tymczasowy dowód osobisty, wydany w Łodzi. 788-3
Pozental Henryk zgubił kartę bezterminowego urlopu rocz. 1893, wyd. w Żerzcu oraz inne dokumenty. 736-3
Szzymanowicz Chaja zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 772-3
Zawajcer Bronia, ucz. gimn. p. Aba, zgubiła matrykulę. 820-1

Czaja Jadzia zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 802-3
Widzicki Isak Benjamin zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 771-3
Oficer
Inwalida sprzedawca własne: płasoz, 2 mundury, 2 p. spodni, trzewiki etc. Zawadzka № 18 m. 10, od 11 do 5. 82-1
Pokoju
umeblowanego w 1800-miesiecu poszukuje młody człowiek na dobrym stanowisku. Oferty do „Głosu” sub „St. K. R.” 18-1
KOCIOŁ miedziasta, duży, dwuboitowe dno, z pokrywą, wagi 178 funtów, do sprzedania. Piotrkowska 73, skład win. 891-2

PRENUMERATA: Miesięcznie M. 650.—, kwartalnie M. 1950.—, Za odosłaniem dopłaca się M. 50.— miesięcznie. Przenumerata przez pocztę miesięcznie M. 750.—, kwartalnie 2250.—, a granicą M. 1200.— miesięcznie.
OGŁOSZENIA: ZWYCZAJNE: 40 mk. za wiersz w pierwszym numerze, 30 mk. w następnym, 20 mk. w trzecim, 15 mk. w czwartym, 10 mk. w piątym, 5 mk. w szóstym, 3 mk. w siódmym, 2 mk. w ósmym, 1 mk. w dziewiątym, 1 mk. w dziesiątym, 1 mk. w jedenastym, 1 mk. w dwunastym, 1 mk. w trzynastym, 1 mk. w czternastym, 1 mk. w piętnastym, 1 mk. w szesnastym, 1 mk. w siedemnastym, 1 mk. w osiemnastym, 1 mk. w dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym, 1 mk. w dwudziestym pierwszym, 1 mk. w dwudziestym drugim, 1 mk. w dwudziestym trzecim, 1 mk. w dwudziestym czwartym, 1 mk. w dwudziestym piątym, 1 mk. w dwudziestym szóstym, 1 mk. w dwudziestym siódmym, 1 mk. w dwudziestym ósmym, 1 mk. w dwudziestym dziewiątym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym szesnastym, 1 mk. w dwudziestym siedemnastym, 1 mk. w dwudziestym osiemnastym, 1 mk. w dwudziestym dziewiętnastym, 1 mk. w dwudziestym dziesiątym, 1 mk. w dwudziestym jedenastym, 1 mk. w dwudziestym dwunastym, 1 mk. w dwudziestym trzynastym, 1 mk. w dwudziestym czternastym, 1 mk. w dwudziestym piętnastym, 1 mk. w dwudziestym

Łódź.

Towarzystwo przyjaciół Francji.

(p) Wczoraj o godzinie 5-ej po południu w sali posiedzeń województwa odbyło się zebranie organizacyjne towarzystwa przyjaciół Francji.

Przewodniczył pan wojewoda Kamiński.

Statut, opracowany przez komisję, składającą się z p. mecenasa Rossmanna, p. majora Bilyka i p. dyr. Czeraszewicza, odczytał ten ostatni. Następnie odczytano także tekst francuski.

Towarzystwo przyjaciół Francji ma na celu zacieśnienie przyjaźni między Polską a Francją przez wzajemne poznanie się obydwu krajów.

W tym celu prowadzi ono propagandę francuską, zapoznaje członków z kulturą francuską i pomaga francuskiemu towarzystwu przyjaciół Polski.

Obydwa te towarzystwa wzajemnie sobie odpowiadają i dopełniają się.

Towarzystwo przyjaciół Francji jest oparte na zasadzie jednolitości. Apeluje ono do dobrej woli wszystkich Polaków bez różnicy przynależności partyjnej. Wyklucza wszelkie dyskusje polityczne lub religijne.

Towarzystwo składa się z pewnej liczby sekcji, z których każda ma inne zadanie, jako to: sprawy gospodarczo-ekonomiczne, zebrania towarzyskie, prasa, sztuka, literatura, szkoły, uniwersytety, książki francuskie, wykłady i t. d.

Organami towarzystwa są: walne zebranie, rada nadzorcza, zarząd i komisja rewizyjna.

Aby zostać członkiem towarzystwa, przedstawionym towarz. przez 2 osoby, będące już członkami i uzyskać zgodę komisji balotującej.

Członkami towarzystwa mogą być osoby, które ukończyły lat 18. Zwykle zgromadzenie walne zwołuje się przynajmniej raz na rok w miesiącu październiku.

O walnych zgromadzeniach winno być uczynione w jednym z pism miejscowych ogłoszenie z wymienieniem porządku dziennego, przynajmniej na tydzień przed terminem.

Statut ten, którego najważniejsze punkty powyżej podałyśmy, został jednogłośnie uchwalony i natychmiast ustnie zatwierdzony przez pana wojewodę.

Następnie odbyły się wybory do władz towarzystwa, które dały wynik następujący:

Do rady nadzorczej wybrano panów: wojewodę Kamińskiego, konsula Marcy, ks. biskupa Tymienieckiego, Henryka Grohmana i Edwarda Heymana.

Do zarządu — panów: pułkownika Merciera, generała Pachuckiego, doktora Konica, Maksxa Kernbauma i dyrektora Szulborskiego.

Do komisji rewizyjnej — panów: Groszkowskiego, Gerlloza, Hertza, Stypułkowskiego.

Wiadomości bieżące.

Sprawa kryzysu przemysłowego w sejmie.

(Tel. z Warszawy).

Odbyła się w sejmie narada w sprawie zarządzenia kryzysowi w przemyśle. Na naradzie obecni byli przedstawiciele rządu. Zasadniczy referat w tej sprawie przedstawił poseł Diamand.

Urzednicy państwowi nie dostaną podwyżek.

(Tel. z Warszawy).

Delegacja urzedników przedstawiła wczoraj ministrowi skarbu p. Michalskiemu postulaty w sprawie poprawy bytu zgodnie z uchwałami ostatniego zjazdu.

Pan Michalski odpowiedział delegatom kategorię odmowa.

Wywołało to wśród delegatów wielkie rozgoryczenie.

Czynsz z majątków państwowych.

(r) Województwo łódzkie zawiadomiło wszystkich starostów, że dla ustalenia wysokości czynszu dzierżawnego z majątków państwowych za zbiór 1921 r. w markach podług umów, zawartych na zboże, ostatecznie przyjęta została suma 7,800 młk. za jeden centnar metryczny żyta.

Projekt rozszerzenia kąpiel morskich w Sopotach.

Magistrat w Sopotach wniósł projekt do rady miejskiej o rozszerzeniu kąpeli północnych kosztem 2 milionów marek. Projekt odesłano do komisji, gdyż niektóre pozycje kosztorysu wydawały się niejasne. Natomiast bez sprzeciwu zgodzono się na prośbę zarządu kąpielowego o udzielenie 100,000 młk. na różne pozycje etatu na r. 1921.

Rewindykacja mienia rolnego.

(r) Ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych zakomunikowało województwu łódzkiemu, że przy komisji reewaluacyjnej w Moskwie powstała komisja rolna, zajmująca się specjalnie rewindykacją mienia rolnego, wywiezionego z Polski do Rosji.

Ze względu na obecne stosunki polityczne z Rosją województwo poleciło wszystkim starostom i komisarzowi rządu przyspieszyć rejestrację mienia rolniczego, zwłaszcza inwentarza zawodowego, w sposób podany przez rozporządzenie głównego urzędu likwidacyjnego z 12 sierpnia r. b.

Zbiórka książki na kresy.

Koło warszawskie T-wa Straży kresowej w dniu 24 listopada b. m. podniosło myśl zorganizowania zbiórki książki polskiej dla kresów. Wyłoniono komisję organizacyjną, która ma się zająć stworzeniem komitetu. Zaprojektowano by w pracach komitetu wzięło udział jaknajliczniejsze grono przedstawicieli instytucji naukowych i oświatowych, oraz szereg wybitniejszych działaczy społecznych. Zbiórka ma się odbyć w miesiącu lutym roku przyszłego.

Kursa ogrodniczo-pszczelnicze.

Związek zaw. ogrodników w Łodzi organizuje w dniach 12, 13 i 14 grudnia kursa ogrodniczo-pszczelnicze. Na prelegentów zaproszone są pierwszorządne siły fachowe ogrodnicze z Warszawy i Łodzi jak pp. Szanior, redaktor „Ogrodnika”, Schönfeld st. refer. min. rol. Brzozko, refer. min. rol. wiceprez. Skawinski, Czarnowski i z Puław Dr. Goliński, wojew. insp. ogrodn. Rozdolski, prezes Kaczorowski.

Wykłady odbywać się będą od godz. 9 rano do 6 wieczorem w sali rady miejskiej, życielwie przez radę miejską dzielonej. Opłata za całokształt kursów wynosi: dla miłośników ogrodnictwa 1000 młk. dla ogrodników 500 młk. dla młodzieży szkół średnich 250 młk. Zapisy na kursy przyjmowane są codziennie aż do dnia rozpoczęcia kursów w biurze okręg. tow. roln. n. Kilińskiego 50, gdzie otrzymać można program kursów.

Sekcja pszczelnicza okr. tow. roln.

Uznając doniosłe znaczenie dla kraju rozwoju pasiecznictwa naszego, większość posiadaczy pasiek tak z miasta jak też z okolicy zrzeszonych w sekcji pszczelniczej, wykazuje szerokie zainteresowanie się sprawą i energicznie popiera dążenia zarządu do podniesienia pasiecznictwa.

Najlepszym dowodem tego jest że w krótkim czasie zapisało się do sekcji przeszło 60 pszczelarzy i lista członków nadzwyczaj szybko rośnie.

Dla udogodnienia okolicznym pszczelarzom zapisywania się, zarząd upoważnił swych członków pp. Berndta w Zgierzu, Bastrzyckiego i Jablowskiego w Andrzejowie (stacja) i Kassnera ul. Wólczańska 147 do przyjmowania zapisów za wydanym pokwitowaniem.

Choroby zakaźne i śmiertelność w Łodzi.

(Od 20 do 26 listopada).

Rodzaj choroby	zabojcz.	zgonów	w tej liczbie osób
			męż.
Tyfus plamisty	1	—	1
Tyfus brzuszny	37	11	12 25 28 9
Tyfus powrotny	—	—	—
Czerwonka	3	—	3 3
Plonica	10	—	6 4 5 5
Błonica	—	—	—
Odra	3	—	2 1 1
Jarczica	6	—	5 1 5 1
Krzusiec	2	—	2 2
Gorączka połog.	1	—	1 1
Róża	—	1	—
Zapał opon mózg.	1	1	1 — 1
Malaria	—	—	—
Grudlica	—	16	— 16

Wieczór telepatyczny.

W nadszedzący wtorek odbędzie się w sali Filharmonii przy ulicy Dzielnej wielki wieczór telepatyczny p. Rolfa Zitri-Nelsona. Dwa występy p. Nelsona w teatrze „Urania” odbyły się przy szczerze zapełnionej sali i cieszyły się wielkim powodzeniem przysparzając obecnym wiele ciekawych nieswykłych wrażeń. Wieczór wtorkowy uzupełni występ szybkiego rachmistrza, p. Krygera, który wynalazł specjalny sposób logarytmowania olbrzymich liczb bez tablic, zaoszczędzając bardzo wiele czasu i adamlawający swą prostotą.

Odczyt u kolejarzy.

Dnia 2 grudnia o godzinie 8-oj wiecz. w lokalu łódzkiego koła ZZK przy ulicy Kilińskiego № 78 sędzia Kempner wypowie odczyt: „O najnowszych koncepcjach prawa państwowego”.

Odczyt angielski o włókiennictwie.

4-go b. m. odbędzie się w białej sali hotelu „Manteuffel” drugi odczyt s. serji odczytów W. J. Jesienia w łatwej angielszozozynie, na temat „Our Clothing” (nasza odzież). Po-ozątek punktualnie o g. 8 popołudnia. Prelegent omówi, w związku z powyższym tematem, hodowlę bawełny na południu Stanów Zjednoczonych, handel bawełniany, włókiennictwo itd.

Wypadki.

Samobójstwa. (r) Nocy ubiegłej w mieszkaniu adwokata Kobylńskiego, przy ul. Dzielnej № 23, powiesiła się służąca 68-letnia Aleksandra Mosfeld. Zwłoki odwieziono do prosektorjum.

Podrutek. (r) Przy ul. Wschodniej № 44 w korytarzu znaleziono zwłoki dziecka płci żeńskiej. Zwłoki odwieziono do prosektorjum.

Awantura z bronią w ręku. (r) Policja sporządziła protokół na Oskara Ujme, zam. w Rudzie Pabjanickiej za awanturowanie się na ulicy i zakłócenie spokoju publicznego przez strzelanie z rewolwera.

Kryminalistyka.

Co kradną? (r) Zygmuntovi Prokowi, zam. przy ul. Lutomińskiej nr. 54, skradziono z mieszkania futro i biżuterię, wartości 800,00 młk.

(r) Aresztowano Kazimierza Kosidńskiego i Wojciecha Cichońskiego, zam. przy ul. Promyka № 52, za kradzież systematyczną węgla z kolei Kaliskiej

Z sądów.

Za potajemną gorzelnię.

Na posiedzeniu sądu okręgowego rozpoznawana była sprawa przeciwko Teofilowi Nowakowi i Franciszkowi Baczyńskiemu, oskarżonym o to, że w okresie czasu do dnia 3-go marca 1920 roku pedzili potajemnie spirytus za pomocą własnych przyrządów we wsi Ruda Pabjanicka.

Sąd, po zbadaniu świadków, oraz po wysłuchaniu oskarżenia podprokuratora jak również obrońcy, uznał Teofila Nowaka za winnego i skazał go na trzy miesiące więzienia i 324 marek grzywny, przyczem wymienioną karę więzienia i grzywny na podstawie amnestji darowano.

W niedzielę, dnia 4 grudnia r. b., w rocznicę śmierci

b. p. MINY KONSZTATOWEJ

fundatorki Domu Starców imienia matk. Konsztatów,

odbędzie się o godz. 11^{1/2}, w połudn. w Synagodze przy tymże domu nabożeństwo żałobne, na które zaprasza krewnych i przyjaciół zmarłej oraz członków Łódz. Żydowsk. Towarzystwa Opieki nad Starcami.

Zarząd.

Wszystkim tym, którzy raczyli oddać ostatnią posługę drogiem nam światłom ukochanego naszego męża, ojca i dziadka

b. p. IZYDORA WEISSA

z także iniejsatorowi i tym którzy słoyili ofiarę dla uwiecznienia pamięci zmarłego wyraża serdeczne „Bóg zapłać”

RODZINA.

Koledze naszemu, Nachmanowi Jatce, z powodu zgonu Ojca Jego, wyrażamy najszczerze współczucie.

Uczniowie VIII kl. Męskiego Gimm. Żydowsk.

Obrady parlamentu miejskiego.

Wybory. — Pensje pracowników miejskich. — „Ulica 28 pułku Strzelców Karłowskich”. — Otwarcie dwóch nowych przytułków.

Wczorajsze posiedzenie rady miejskiej rozpoczęło się po godz. 8, przewodniczył radny Rapalski.

Na porządku dziennym wybory pięciu członków rady miejskiej do komisji dla opracowania projektu otwarcia politechniki w Łodzi. Do tej komisji zostali wybrani: wiceprezydent Stupnicki, dr. Kopciński, ław. Kluszyńska, oraz radni Braude i Praszker.

W dalszym ciągu zostały dokonane wybory dwóch zastępców członków do komisji dla spraw podatku przemysłowego na powiat łódzki. Wybrani zostali p.p. Michał Glazer i Wilhelm Szepe.

Z kolei wybrano rad. Hilszera na członka do komisji apelacyjnej dla spraw rozkładu pożyczek miejskich, na miejsce rad. Pogonowskiego.

Następnie wybrano do komisji wojewódzkiej określenia cen dwóch członków: wiceprezydenta Stupnickiego i p. Oskara Kona, oraz dwóch zastępców: ław. Wilczyńskiego i p. Fuksa.

Z kolei wpłynął wniosek nagły magistratu w sprawie ustalenia

mnożnika pensji pracowników miejskich na miesiąc listopad i grudzień r. b.

Stosownie do obliczeń wzrostu drożyzny w miesiącu listopadzie przez wydział statystyczny wojewódzki mnożnik ten po obrachowaniu wyniesie 2031 punktów, a pensja pracownika najniższej (dwunastej) kategorii wyniesie około 37

tys. marek. Mnożnik ten uchwalono. Za miesiąc grudzień pracownicy miejscy otrzymają pensję w formie zaliczki.

Następnie rada przemianowała ul. Ludwika na „ulicę 28 pułku strzelców Karłowskich”.

Sprawę uzyskania od rządu kredytów na budowę gmachów szkolnych, kolonii mieszkalnej dla pracowników miejskich oraz na przebudowę gazowni miejskiej — odesłano do komisji w celu ścisłego określenia kosztów budowy.

Przyjęcie przez miasto służby weterynaryjnej, sprawowanej dotychczas przez komisariat rządu na m. Łódź, rada sankcjonowała.

W dalszym ciągu posiedzenia rada uchwaliła zawarcie z matk. Lewin kontraktu na wieczysto-oznawszą dzierżawę nieruchomości nr. 1411 położonej w m. Łodzi.

Następnie rada zgodziła się na **połączenie wydziałów gosp. podarczego i plantacji miejskich.**

Z kolei na porządek dzienny weszła sprawa **otwarcia przytułku przedpołogowego dla biednych na 20 łózek** oraz **przytułku dla dzieci.** Rada uchwiliła otwarcie tych dwóch przytułków.

Ostatnia sprawa, którą rozpatrywała rada, był projekt **subsydium dla kasy Inż. Mianowskiego** w wysokości 250 tys. marek rocznie. Subsydium to zostało przyznane. Posiedzenie zamknięto o godz. 10-ej.

Wielki proces komunistów.

Drugi dzień rozprawy.

W dniu wczorajszym, t.j. w drugim rozpoznaniu sprawy komunistycznej, sąd przystąpił do badania 24 świadków oraz 3 biegłych.

Obrońcy żądali całkowitego wyłączenia ze sprawy świadka Goldberga. Po krótkiej naradzie przewodniczący ogłosił decyzję, mocą której świadek Abram-Icek Goldberg został dopuszczony w charakterze świadka, jednakże bez przysięgi.

Przed sądem przewinął się cały szereg świadków, którzy zeznawali te lub inne okoliczności sprawy, zgodnie z aktem oskarżenia. Najważniejsze było badanie świadka Abrama-Icka Goldberga, który obecnie znajduje się pod śledztwem w innej sprawie i osadzony jest w więzieniu przy ul. Miłsza. Świadek ten, w czasie zeznania zemdlał, skutkiem czego przewodniczący zarządził przerwę.

Po przerwie świadka Abrama-Icka Goldberga ponownie badano i wówczas

świadek odwołał wszystkie zeznania swe, dane przez niego w sądzie śledczego, jak również — z na dochodzeniu policyjnym, dotyczące oskarżonych Izaska Birnbauma i Michala Barczyka, a mianowicie to, że z chwilą wyjazdu jego z Rosji, z ich polecenia, na robotę szpiegowską przeciwko państwu Polskiemu, polecono mu zwracać się do kooperatywy „Robotnik”, gdzie otrzymał różne wskazówki, co do swej działalności, jak również potrzebne kwoty pieniężne; zmianę tych zeznań świadek tłumaczył tem, że policja w czasie badania go do protokolu „pisała to co chciała”. Świadkowie zaś obrony — Józef Paul, Józef Trzaska, Władysław Zajdel i inni dawali zeznania negatywne. Jeden z urzedników policyjnych stwierdził, że Goldberg w policji mówił dobrowolnie, bez przymusu i że policja w czasie badania go, nie wywierala nań żadnej presji.

Następnie podprokurator złożył 2

odpisy dowodów, poświadczonych przez sędziego śledczego, znalezionych w nielubiej Kalinowskiej, aresztowanej w identycznej sprawie, z której wynika, że świadek Abram Icek Goldberg bezwzględnie otrzymywał zasiłki z K.P.R., wysyłane z Rosji, i wnosił o przyłączenie takowych do sprawy w charakterze dowodów rzeczowych.

Sąd, po naradzie, ogłosił decyzję, mocą której 2 odpisy poświadczonych przez sędziego śledczego i mające związek z rozpoznawaną sprawą, postanowiono dołączyć do sprawy w charakterze dowodu rzeczowego i zarządzono przetrwać, celem dania możności stronom zapoznania się z materiałem dowodowym.

Dzisiaj rano prawdopodobnie nastąpi mowa podprokuratora i obrońcy.

Ogłoszenia wyroku spodziewać się należy dziś wieczorem.

Ze sportu.

Tor saneczkowy w Kuźnicach. W Zakopanem odnowiono od szeregu lat zaniedbany tor saneczkowo-bobsleighowy w Kuźnicach długości 1,800 m., który będzie prowadzony pod fachowym kierownictwem. Dla wygody gości sanki będą wyciągane na góry przez specjalne do tego celu przystosowane samochody (autobusy). Dla bezpieczeństwa, jakoteż do sawodów, tor połączony będzie telefonem.

Wiadomość tę przyjął wszyscy zwolennicy sportu saneczkowego z zadowoleniem, gdyż dotychczas nie mieliśmy w całej Polsce toru saneczkowego, któryby odpowiadał wymaganiom europejskim.

Lotnictwo.

(1) Stan lotnictwa morskiego Stan. Zjednoczonych Marynarka wojkowa Stanów Zjednoczonych posiada 120 płatowców niszczycielskich, 70 do wywiadów dalszych, 97 pocztowych, 90 wywiadowczych (obserwacyjnych); razem 377 płatowców, oraz 50 balonów na wzniesienie i 27 aerostatów.

Na utrzymanie tak licznej floty powietrznej przeznaczono w roku bieżącym 62.000.000 dolarów.

(2) Lotnictwo a pożary lasów. Według sprawozdania Union State Forest Service, od czasu utworzenia oddziałów lotniczych do ochrony lasów przed pożarami, w samej tylko Kalifornii — w okręgu Sakramento — sygnalizowano 196 pożarów, 10% pożarów wykrytych z płatowców nie zostało zauważonych z ziemi. Usługi oddawane przez lotnictwo są tu wielkie. Straty powodowane przez pożar lasów znacznie zmalały i należy się spodziewać uruchomienia lotniczej służby bezpieczeństwa na całym terytorjum Ameryki.

(3) Lotnictwo a śluby. — Milionerzy amerykańscy, zarządcy, a nawet francuscy uważają, że do ceremonii ślubnych nadaje się nadzwyczajnie płatowiec. — Współczesne uczucie panujące w chwili ślubu potęgowało wzniesienie się w przestworza niebieskie. Obecnie notowany jest się kawy fakt na lotnisku w Bourget, niema prawie dnia, aby z lotniska tego nie wlatywała w poślubną podróż para.

Twórcy mody uważają wyścig lotniczy za naj-faktowniej-szy i najmilszy początek współżycia małżeńskiego. Oryginalnie lecz prawdziwe. Lotnictwo stało się modą — jak niegdyś jacht lub samochód.

Ze świata.

„Dziewiczy skandal”. W wydawanej w Cieplicach „Internationale” czytamy o wydarzeniu następującem: W restauracji Waldschössl w Fiehwaldzie zjednoczenie dziewic posiada swój lokal związkowy. Do kongresacji tej przyjmowane są tylko dziewice i dlatego właśnie związek ten nazywa się zjednoczeniem dziewic. Otóż na ostatnim walnym zgromadzeniu wydarzyło się, iż „dziewica” G. S., która piastowała zaszczytny urząd chorążyni, dostała nagłe bólesci porodowe, i porodziła na sali dziecko.

Ponieważ wypadek ten nie był objęty porządkiem dziennym obrad, przeto wywołał wśród zebranych „dzewic” wielką sensację.

W walutowe spekulacje o śmioletniego chłopca. Szwedzkie pisma przytaczają fakt, który ma zilustrować szal spekulacyjny, ogarniający całe społeczeństwo, bez względu na wiek, stopień wykształcenia i wiek.

Oto w jednym z banków w Sztokholmie zjawił się 8-letni chłopiec i oświadczył, że chce kupić dolary.

Wywołało to oczywiście ogólny śmiech i zdumienie: Ile masz lat chłopcze?

- Osiem.
- I ty już kupujesz waluty?
- Tak.
- Chcesz pieniądze z kruszcem, czy też banknoty?
- Banknoty.
- Za ile?

Chłopiec wymienił dość pokazną kwotę, którą istotnie miał przy sobie. Dolarów mu jednakowoż nie sprzedano i w ten sposób zamierzona operacja walutowa młodocianego finansisty społała na niczem.

I Spalenie 30,000 niemoralnych książek. W Berlinie został zorganizowany t. zw. „Tydzień opieki moralnej nad młodzieżą”, połączony odczytami, konferencjami teatralnymi, przedstawieniami w teatrze i w kinie, mającymi na celu etyczne uświadomienie i podniesienie poziomu moralnego młodzieży. Punktem kulminacyjnym „tygodnia opieki moralnej” będzie publiczne spalenie 30,000 egzemplarzy dzieł, należących do zakresu skandalicznej brukowej literatury.

Z powodu zgonu kolegi
B. P.
Jakoba Kona
wyratają szczerą współczucia
rodzina
Uczniowie III° oddz.
Szkoły powzrochn. № 121.

Z okazji srebrnych godów pp. Maksymilianów Oppenheim, ofiarowuje:
mk. 1000 na „Dom Starców”;
1000 „Dom Sierot”, ul. Pom.
1000 „Uzdrowisk”.

Henryk Jeskowicz.

Dr. Trawiński
ChOROBY CHIRURGICZNE
wznówi przyjęcia od 3—5 pp
Łódź, Piotrkowska 105.
Nr. 210 W. U. Z. Ś. 21/21 1921 r. 10—4

Sala Filharmonji — Dzielna 18.
Dziś o godz. 8.30 wiecz.
Leo BELMONT
aktor „Sprawy przy drzwiach zamkniętych”
wygłosi odczyt p. t.
„Bolszewja w proroczym widzeniu”
Bilety nabywać można w kasie Filh. codz. od 10—1 i od 3—7 pp.

Dziś premiera! **ODEON** **Dziś premiera!**

Genjusz francuski opracowując na ekranie tematy w stylu amerykańskim, potrafił być jednak oryginalnym i samodzielnym. Podczas gdy fantazja amerykańska, starając się przynęcić publiczność, wysila się w pierwszych serjach na najwyższą pomysłowość i efekt, dając w końcu blade kopie pierwszych scen, ostryjszy genjusz francuski powoli napina wrazenie, potęgując je z każdą następną serją. Obrazy amerykańskie bywają podobne do nagłych wybuchów, kofczających się po świetnych ogniach dymem — obrazy francuskie w rodzaju „Królowej Dolarów”, jak przekona się publiczność, są niby lawina, nabierająca w każdej następnej serji coraz większej potęgi i grozy dramatycznej, skąd zaciekawienie widza, coraz bardziej rośnie i sęga w końcu apogeum, t. j. szczytu zainteresowania i estetycznego zadowolenia.

Najnowszy cykl francusko-amerykańskich obrazów w 5 serjach. **„Królowa dolarów”** W roli tytułowej amerykańska królowa ekranu, premjowana pięknością — **Pearl White** w roli głównej.

Od dziś 4 SERJA 4 p. t. „Igraszka z ogniem”

Ekscentryczny dramat w 6 aktach.
Początek przedstawień 4.15. Sala dobrze ogrzana. Passe-partout ważne na I-sze seanse.

Syndyk tymczasowy masy upadłości Michała Fantulina, na zasadzie 502 i nast. art. Kod. Handl. wzywa wierzycieli tejże masy, aby w dniu 5 grudnia r. b. o godz. 11-ej rano stawili się osobiście lub przez pełnomocników w kancelarii Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi (Pańska № 115) i oświadczyli z jakiego tytułu, i na jaką sumę są wierzycielami upadłości i aby złożyli dowody należności swojej. Sprawdzanie wierzycieli odbędzie się w obecności sędziego komisarza i syndyka tymczasowego.

Syndyk tymczasowy:
Karol Więckowski, adwokat.

Ogłoszenie.
Magistrat m. Łodzi niniejszym ogłasza konkurs na stanowisko Miejskiego Inspektora Mieszaniowego i kierownika Urzędu Mieszaniowego przy tymże Magistracie.
Oferty z podaniem krótkiego życiorysu, wykształcenia (pożądane wyższe wykształcenie i dokładna znajomość nauk prawnych), dotychczasowej działalności oraz odpowiednich referencji i z odpisami świadectw należy składać najdalej do dn. 10 grudnia 1921 r. włącznie w Biurze Centralnem Zarządu Głównego Magistratu m. Łodzi — Plac Wolności 14, pokój 20.
Magistrat m. Łodzi.

Szkoła Tańca Witolda Lipińskiego — Piotrkowska № 108. — przyjmuje zapisy na: 1) One-Stepa, Fox-Trota, Bostona. 2) Schottish, Shimmy, Tango. 3) Mazura, Oberka, Walca (w lewo). Organizuje się również specjalne kursy dla młodzieży szkolnej i dzieci. Raz na tydzień praktyczne lekcje zborowe. 839—1

Pierwszorządny wielki lokal
odpowiedni na bank w centrum miasta, składający się z kilkunastu ubikacji, zaraz do odstąpienia, oraz niezależnie od tego 3 pokoje z kuchnią wraz z meblami.
Poważni reflektanci proszeni są o składanie ofert pod „Bank” do Adm. „Głosu Polskiego”. 845—1

10.000 marek nagrody!
Wczoraj o godz. 8 wiecz. przy przystanku tramwajowym na rogu Dzielnej i Wschodniej agubiona została waltzka, w której znajdował się portfel z 2 notesami i trochę bielizny. Uprasza się uczciwego znalazcę o zwrot notesów za powyższą nagrodą do l. Bermana, Srebrna 25. 84—1

Krawiec męski
przyjmuje roboty. — Wykonanie wykwatne garnitur 18.000 mk., palto 15.000 mk.
Cegielniana 47 Jakób Szpiegiel 57-2

MIESZKANIE
3 pokoje z kuchnią z wygodami w centrum miasta zamienię na 5 pokoi z wygodami za dopłatą. Oferty do „Głosu” sub. „K.” 508-1

HURTOWA SPRZEDAŻ
Ozdób Choinkowych
w wielkim wyborze.
Skład papieru i materiałów piśmiennych
A. U. Luksenberg, Łódź, Piotrkowska 31.
704—8

Zimowe
wełniane chustki duże kosztują 6000, 7500, bluzki flanelowe 1750.— Resztki z flaneli, batus, staminy, szewlotu i t. p. na gwiazdki.
Szmechel i Rozner, Łódź, Piotrkowska 100
Filja „180”
306—3

Dr. med. Wł. Polakowski
ginekolog-akuszer
powrócił i wznówił przyjęcia od 4—6 przy ul.
Al. Kościuszki 53
m. l. 439-10

Dessina'or
na godziny poszukiwany do niewielkiej tkalni wyrobów wełnianych. Zgłaszać się: Pomorska № 75, kantor. 851—2

ChOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Dr. Lewkowicz
Konstantynowska 12.
21-1, 21-2, 21-3, 21-4, 21-5, 21-6, 21-7, 21-8, 21-9, 21-10, 21-11, 21-12, 21-13, 21-14, 21-15, 21-16, 21-17, 21-18, 21-19, 21-20, 21-21, 21-22, 21-23, 21-24, 21-25, 21-26, 21-27, 21-28, 21-29, 21-30, 21-31, 21-32, 21-33, 21-34, 21-35, 21-36, 21-37, 21-38, 21-39, 21-40, 21-41, 21-42, 21-43, 21-44, 21-45, 21-46, 21-47, 21-48, 21-49, 21-50, 21-51, 21-52, 21-53, 21-54, 21-55, 21-56, 21-57, 21-58, 21-59, 21-60, 21-61, 21-62, 21-63, 21-64, 21-65, 21-66, 21-67, 21-68, 21-69, 21-70, 21-71, 21-72, 21-73, 21-74, 21-75, 21-76, 21-77, 21-78, 21-79, 21-80, 21-81, 21-82, 21-83, 21-84, 21-85, 21-86, 21-87, 21-88, 21-89, 21-90, 21-91, 21-92, 21-93, 21-94, 21-95, 21-96, 21-97, 21-98, 21-99, 21-100

Nafte
w gatunku przedwojennym z niewielkiej tkalni wyrobów wełnianych. Zgłaszać się: Pomorska № 75, kantor. 851—2

Dr. S. KANTOR
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłucowych.
Leczenie promieniami Röntgen i szelatem.
Piotrkowska № 144,
róg Ewangelickiej.
Godz. przyjęcia od 9—12 r. i do 6—8 pp.
938—4

Do wydzierżawienia
przedzalnia
z 2-oh sortymentów 2-u metrowych w pełnym ruchu. Oferty sub „L. P. 15”.
847—3

Pedagog
z uniw. wykształceniem poszukuje lekcyj w gimnazjum. Specjalność: łacina, matematyka. Zgłoszenia pod „Pedagog” do adm. „Głosu Polskiego”.
849—3

Potrzebna
inteligentna panna do trojga dzieł w wieku od 6—11 lat. Zgłoszenia pod „Głosu” 805-2